

Yleistä luomutuotannon valvonnasta

- Luomutodistus muuttui luomusertifikaatiksi 1.1.2022 alkaen. Vuonna 2022 myönnetyt luomusertifikaatit löydät Traces-järjestelmän hakupalvelusta. [Uudistettu luomusertifikaatti](#) Järjestelmästä voit myös varmistaa toisen toimijan kuulumisen valvontajärjestelmään.
- Jos toiminnassasi tapahtuu olennaisia muutoksia, ilmoita niistä hyvissä ajoin oman alueesi ELY-keskukselle. Tieto muutoksista helpottaa ELY-keskuksessa valvontojen suunnittelua. [Muutosilmoitus \(pdf\)](#)
- Kaikille toimijoille tarkastus tehdään vähintään kerran kalenterivuoden 2023 aikana. Ylimääräisiä tarkastuksia tehdään tämän lisäksi vähintään 10% toimijoista ja osalle kaikista tehtävistä valvontatoimista, vähintään 10%, tehdään ennalta ilmoittamatta.
- Osaltasi voit vaikuttaa, että tilallasi tehtävä luomutarkastus menee sujuvasti. Varmistathan, että tarkastuksessa tarvittavat asiakirjat ovat päivitettyt ja saatavilla. Luomutarkastaja kertoo sinulle tarkastusta sopiessaan, mitä asiakirjoja tarvitaan. Listan löydät myös vuoden 2021 viljelijäkirjeestä [Luomuviljelijöille lähetetty viljelijäkirje 1/2021 - Ruokavirasto](#)
- Luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta perittävistä maksuista määrätään maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa Ruokaviraston maksullisista suoritteista (161/2021) [Maa- ja metsätalousministeriön asetus... 161/2021 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX®](#) Asetusta on muutettu 22.12.2022 ja muutos astui voimaan 1.1.2023 alkaen. Muutoksesta johtuen luonnonmukaisen tuotannon valvonnan maksuissa maksu peritään alkavalta puolelta tunnilta.

Perehdy uusiin luomukasvintuotannon ehtoihin

- Kasvintuotannon ehdoissa Ruokavirasto antaa näkemyksensä siitä, miten EU:n luomuasetusta tulisi soveltaa kasvintuotantoon. Uuden ohjeistuksen rinnalla tulee huomioida myös muut luomutuotantoa koskevat Ruokaviraston ohjeet, [Luomutuotannon yleiset ehdot](#), [Eläintuotannon ehdot - Ruokavirasto](#) ja [Luomutuotannon valvonta](#). Kasvintuotantoon liittyviä malliasiakirjoja ja lomakkeita löydät [Luomun lomakkeet ja ohjeet](#). Luomutuotantoon liittyvät kirjaamisvaatimukset on lisäksi ohjeistettu oppaassa [Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset](#).
- Uudesta lainsäädännöstä johtuen kasvintuotannon ehtoihin sisältyy huomattavia muutoksia, mm.
 - [2.1 Viljelykierron vähimmäisvaatimukset peltokasvien viljelyssä](#)
 - [4.2 Kasvintuotannossa käytettävät puhdistus- ja desinfiointiaineet](#)
 - koskien lisäysaineistoja: [5.2 Kansallinen luettelo](#) ja [5.5 Uuden lisäysaineiston tuotanto luonnonmukaisena tai siirtymävaiheen tuotteena](#)
 - [8 Luonnonmukainen kasvihuonetuotanto](#).

Päivitä luomusuunnitelmasi uusien vaatimusten mukaisiksi

- Luomusuunnitelma on toimijan allekirjoittama kuvaus luomutilan tuotantoyksiköistä ja luomuasetuksen asetuksen mukaisesti toteutettavista toimista sekä käytännön toimenpiteistä noudattamisen varmistamiseksi.
- Uusi luomusuunnitelmamalli julkaistaan [Ruokaviraston internet-sivulla](#) helmikuussa. Malli sisältää lukuisia täydennyksiä vanhaan malliin (vuodelta 2019).

Huomioi lisäysaineiston käyttöön liittyvät uudet vaatimukset ja ajankohtaiset asiat

- **Kansallinen luettelo on uusi valmisteilla oleva toimintatapa, joka otetaan käyttöön vuonna 2023.** Kansalliseen luetteloon 31.01.2023 merkityille lajeille, alalajeille tai lajikkeille ei ELY-keskus voi antaa eräkohtaisia lupia käyttää tavanomaista lisäysaineistoa, paitsi tietyissä [erityistilanteissa](#). Kansalliseen luetteloon on merkitty seuraavat lajit, joista on katsottu olevan luonnonmukaista siemenenä määrällisesti ja sopivina lajikkeina riittävästi saatavilla Suomen markkinoilla: **rehuherne** (josta otetaan puitavaa satoa), **puna-apila** ja **timotei**.

- [Luomulisäysaineistorekisteriin](#) on koottu markkinoilla oleva siemenerät, taimet ja kasvullinen lisäysaineisto sekä luonnonmukaisesti että siirtymävaiheen tuotteena tuotetun lisäysaineiston osalta.
- Jos luomusiementä tai muuta luomulisäysaineistoa ei ole saatavissa, tarvitet voimassa olevan luvan tavanomaisen lisäysaineiston käyttöön. Se voi olla kasvilajia koskeva lupa kaikille luomuviljelijöille (Ruokaviraston yleinen lupa) tai ELY-keskuksen myöntämä eräkohtainen lupa yhdelle luomuviljelijälle ja erälle. Tarkemmin lupaehdoista on kerrottu kasvintuotannon ehtojen kappaleessa [5.3 Poikkeusmahdollisuudet käyttää tavanomaista lisäysaineistoa](#). Eräkohtaisten lupien hakulomake ja ohjeistuksen löydät [Luomun tuotantopanokset - Ruokavirasto](#)
- [Ruokaviraston yleinen lupa 2023](#) sisältää luettelon kasvilajeista ja lajikkeista, joista on lupa käyttää tavanomaista lisäysaineistoa, koska luonnonmukaista tai siirtymävaiheen lisäysaineistoa ei ole ilmoitettu olevan tarjolla kasvukaudelle 2023. Päätös on voimassa 1.2.2023 -31.1.2024, eikä sitä muuteta tänä aikana poistamalla sieltä lajeja ja lajikkeita.
- [Teinitaimikäytäntö on lakkautettu](#). Vuonna 2023 ei enää voi saada lupaa tavanomaiselle kasvulliselle lisäysaineistolle ns. teinitaimien tuottamista varten. Nyt luomu- tai siirtymävaiheen taimien tuottajalta vaaditaan luomuvalvontaan kuulumista eli omaa luomusertifikaattia.

Muistathan luomueläintilalla mm. seuraavat asiat:

- Kaikkien tavanomaisten jalostuseläinten hankinta, mukaan lukien vuokraus, on luvanvaraista. Lupa haetaan ELY-keskuksesta. Hae lupa hyvissä ajoin ennen eläimen hankintaa! Jalostustarkoitukseen hankittavan alkuperäisrotuisen eläimen hankinta ei edellytä lupaa ja se voi olla poikunut.
- Käytössä on Ruokaviraston ylläpitämä luomueläinrekisteri, jonne toimija voi halutessaan ja veloitusetta ilmoittaa myytävänä olevia luomujalostuseläimiä. Kun haet lupaa tavanomaisen jalostuseläimen hankintaan, tarkasta luomueläinrekisterin eläintilanne ja lisää tiedot hakemuksen perusteluihin!
- Mikäli tarvitset jotain luomueläintuotannon poikkeuslupaa, hae se hyvissä ajoin ELY-keskuksesta/Ruokavirastosta. Täytä hakemus huolellisesti ja toimita tarvittavat liitteet hakemuksen mukana. Näin nopeutat hakemuksen käsittelyä.
- Tavanomaisesti tuotetun valkuaisrehun käyttö enintään 35 kiloa painavien porsaiden ja nuoren siipikarjan (alle 30 vk) ruokinnassa edellyttää aina lupaa. Lupa haetaan Ruokavirastosta. Hae lupa hyvissä ajoin ennen tavanomaisen valkuaisrehun käyttöä! Muista liittää tuoteseloste hakemuksen mukaan.
- Luonnonmukaisessa tuotannossa varoaika kaikille eläimistä saataville elintarvikkeille on kaksinkertainen normaaliin varoaikaan verrattuna ja vähintään 48 tuntia. [Eläinlääkkeiden varoajat luomutuotannossa - aina vähintään 48 tuntia - Ruokavirasto](#)
- Muistithan uusia 31.12.2022 mennessä poikkeuslupan, mikäli käytössäsi on parsinavetta ja/tai nupoutat eläimiä.
- Sarvien sahaus/katkaisu on aina eläinakohtainen ja luvanvarainen toimenpide. Jos tilalla on toimijakohtainen nupoutuslupa, edellyttää sarven katkaisu joka tapauksessa eläinakohtaisen luvan.
- Ennen 1.1.2022 toimintansa aloittaneet luomusiipikarjatoimijat. Selvitä, mitä mahdollisia muutoksia tulee rakennuksiin tehdä siirtymäajalla. Katso siirtymäajat tuotantoehdoista. Tee kanalassa käytettävissä olevan alan tarkastuslaskenta, koska eläinten lukumäärä ja kulkuluukkujen laskenta perustuu käytettävissä olevaan alaan! Kanojen ja kanapoikasten osalta **käytettävissä olevalla alalla tarkoitetaan** vähintään 30 senttimetriä leveää aluetta, jonka kaltevuus on enintään 14 prosenttia, jonka esteetön korkeus on vähintään 45 senttimetriä ja johon ei lueta mukaan pesiä.